

dlužníka, tudíž určitě do 16. května 1926. Pokud jde však o úroky za další dobu, není vyloučena podle vlastního přednesu žalobců možnost, 1. že žalovaný, kdyby byl býval před 1. lednem 1926 uznán žalobci za osobního dlužníka, mohl uplatnit nároky podle § 15 čís. 1 až 3 zák. o zhodn. a že by nebylo došlo k zhodnocení vůbec anebo z části, anebo 2. že se tak může státi dodatečně. V žádném z těchto případů není jisto, kolik anebo zda vůbec dluhuje žalovaný něco z důvodu zhodnocení, a nelze stanoviti jistinu, z které by žalovaný jako osobní dlužník měl podle § 28 zák. o zhodn. platiti úroky. Nelze proto žalovaného odsouditi k placení úroků vůbec.

Čís. 9280.

Bylo-li umluveno, že kupní cenu jest zaplatiti hotově, nestačí, že byla část kupní ceny nabídnuta ve vkladních knížkách. Odstoupil-li proto prodávatel od smlouvy, nemůže se na něm kupitel domáhati náhrady škody z nesplnění smlouvy.

(Rozh. ze dne 17. října 1929, Rv I 80/29.)

Žalobce ujednal koupi domu od žalované s tím, že kupní cena bude splacena hotově. Ježto žalobce k sepsání tržové smlouvy přinesl hotově jen část kupní ceny, zbytek pak ve vkladních knížkách, odstoupila žalovaná od smlouvy. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovanou náhrady škody z nesplnění smlouvy. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozhodnutí sporu záleží v odpovědi na otázku, zda vkladní knížky peněžních ústavů lze uznati za hotové peníze, bylo-li smluveno placení hotově. Podle skutkového zjištění sjednala žalovaná s Dr. T-em, by prodal její nemovitost tomu, kdo zaplatí hotově tři miliony Kč. Kupitelem chtěl býti žalobce a chtěl zaplatiti kupní cenu tím, že přinesl k notáři, kde měla býti smlouva podepsána, hotově přes milion Kč a vkladní knížky na více než dva miliony Kč. Soud první stolice měl za to, že vkladní knížky bylo pokládati za hotovost, ježto nabyvatel knížky získává možnost opatřiti si peníze, jichž výplata byla smluvena bez výpovědi. Odvolací soud jest opačného názoru a nejvyšší soud s ním souhlasí. Žalobce domáhá se náhrady škody vzniklé prý mu tím, že žalovaná odstoupila od smlouvy. Podmínkou tohoto nároku jest především, že žalobce mohl se své strany plniti podle smlouvy. Smluvním plněním žalobcovým bylo zaplacení tržové ceny tří milionů Kč hotově a mělo se tak státi při sjednání smlouvy, čímž nelze rozuměti než podpis písemné smlouvy. Žalobce sám jednal podle toho s jedinou úchytkou, že místo části hotových peněz přinesl k podpisu smlouvy vkladní knížky. Mohl tedy při podpisu

smlouvy složití hotově jen část kupní ceny, nemohl sám plnit podle smlouvy a nemůže požadovati náhradu škody od žalované proto, že neplnila podle smlouvy. Vkladní knížky nejsou hotovými penězi, třebaže poskytují možnost opatřiti hotové peníze mírou mnohem větší než jiné věci, mající cenu peněz, na př. směnky, cenné papíry, hmotné věci prodatelné a j. Z jakého důvodu žalovaná ustoupila od smlouvy, nemá význam pro rozhodnutí o nároku na náhradu škody uplatněnému žalobcem. Záleželo na něm, by plnil podle smlouvy, chtěl-li požadovati náhradu pro neplnění na žalované. Ani z vývodů dovolatelových neplyne nemožnost přinést k podpisu smlouvy tři miliony Kč hotově. Nezáleželo na možné ztrátě úroků, neboť i náhradu této ztráty mohl žalobce žádati na žalované, kdyby se byl sám zachoval podle smlouvy. Žalobce nebyl nucen vyzvednouti peníze na vkladní knížky po prohlášení žalované, že ustupuje od smlouvy, ale nemůže požadovati náhradu škody, když tak neučinil. Nižší soudy zabývaly se proto právem otázkou, zda žalobce měl s sebou hotové peníze, čili nic.

Čís. 9281.

Stavební ruch.

Měl-li kdo již domek postavený a hotový v době založení stavebního družstva a vnesl-li ho do družstva jen, by byl účasten výhod zákona o stavebním ruchu, jde o jednání nicotné, bylo-li listivě předstíráno ministerstvu sociální péče, že jde o případ, v němž lze žádati podporu stavebního ruchu.

Čekatelem jest, kdo se platně zaváže rodinný dům pro něho družstvem stavěný převzítí do soukromého vlastnictví, šetříc předpisů o převodu takovýchto domů do soukromého vlastnictví. Není podstatnou náležitostí čekatelského práva, by čekatel bydlil v domě, k němuž chce nabýti vlastnického práva. Obývání rodinného domu čekatelem nevyklučuje jsoucnost nájemního poměru. Pro stanovení nájemného platí předpisy § 50 nařízení čís. 160/1923. Ztrátou členství v družstvu nenastává samočinně zrušení nájemního poměru. Výpovědní právo pronajímatelovo jest omezeno stanovami družstva a prováděcími nařízeními k zákonům o podpoře stavebního ruchu.

(Rozh. ze dne 17. října 1929, Rv II 585/29.)

Stavební družstvo dalo žalovanému soudní výpověď z nájmu bytu. Soud první stolice nařídil žalovanému, by najatý byt vyklidil. Odvolací soud výpověď zrušil.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by ve věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Prvý soud ve svém rozsudku nevyřkl po rozumu § 572 čřs. výslovně, že výpověď uznává za účinnou. Nicméně jest z doslovu jeho rozsudku